

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ

9, 10, 11 ve 12. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	5

2. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER	7
2.3. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 11

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	11
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	14
11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	15
12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	17

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüştürmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüştürmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabilecek öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojiye yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye ulaşmaları, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına terstir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.

2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetken bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Ut sazı Türk müziğinin önemli çalgılarından biridir. Ülkemizin yanı sıra Orta Doğu ve Arap ülkelerinin hemen hepsinde aynı isimle adlandırılan ut sazı, Endülüs bölgesi, Yunanistan gibi Avrupa'nın bazı bölgelerinde de kullanılmaktadır. Bu programda, günümüzde yaygınlaşmış modern eğitim anlayışına kadim mûsiki değerlerimizi de katarak ut sazının icra prensiplerinin öğrencilere kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu kazanımla kitabi bilginin yanı sıra uygulamadan gelen teori bilgisi ile geleneğin geleceğe köprü oluşturduğu bir repertuar aktarımının sağlanması prensibinde müzik kültürünün geliştirilmesi de hedeflenmektedir. Bu hedef çerçevesindeki bu çalışma, öğrencilerin bilinçli ve ezbere yapacakları icraların sanatsal açıdan önemsenmesini sağlamakla beraber Türk müziğinin ve ut çalgısının genel repertuarının öğrencilere ve gelenekle gelecek kuşaklara kazandırılması amaçlanmaktadır.

2.1. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Türk müziğinin en önemli çalgılarından biri olan ut sazını icra ederken mûsikimize has seslerin doğru basılabilmesi için makamlar ve seyir yapıları hakkında farkındalık elde etmeleri ve ut sazının tarihçesini bilmeleri
- Udun yapısı hakkında bilgi sahibi olmaları
- Doğru ut seçimi, udun bakımı ve kullanımı esnasında dikkat edilecek hususları bilmeleri
- Ut icrası tekniklerini doğru uygulamaları
- Uttan doğru ve parlak ses çıkartarak yüksek hıza ulaşırken nüans, vurgu gibi yorum elemanlarının yanı sıra süslemeler, glissando, legato gibi teknikleri uygulamaları
- Repertuar oluşturulurken saz eserlerinin yanı sıra sözlü eserlere de eşit derecede ağırlık vererek dağarcık oluşturmaları
- Bireysel ve grup çalışmalarında teknik ve yorum becerilerinin yanı sıra etik değer ve sorumlulukları kazanmaları
- Geleneklerini bilerek geleceğe bakmaları, geleneğe ilişkin yüksek bir farkındalıkla teknolojinin imkânlarını kullanarak müzik kültürüne hizmet etmeleri

2.2. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Çalgı Eğitimi Ut Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Boş tellerin düzenini (akort) sağlama
- Doğru duruş ve tutuş pozisyonunu uygulama
- Sağ el (mızrap) tekniklerini kullanma
- Sol el (baskılama) tekniklerini kullanma
- Ritim kalıplarını kullanma
- İcra (yorumlama)
- Müziksel işitme

- Tonalite ve modalite (makam) ayırt etme
- Vibrato yapma
- Legato yapma
- Staccato yapma
- Tremolo yapma
- Tril yapma
- Glissando yapma
- Taksim yapma
- Oktav ve arpej uygulama
- Sahne ve performans
- Birlikte (ikili, üçlü vb.) ve toplu icra
- Çalgısı ile deşifre yapma
- Transpoze (aktarım) çalma

2.3. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici, öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Kazanımların ders ile eş zamanlı sağlanması önemli bir husustur. Bu nedenle udun tarihi, yapısı ve kullanılan akort türleri bir an önce tanıtılarak uygulanmalıdır. Bunun için örnek eserler icra edilmelidir.
- Çalgı Eğitimi Ut Dersi Öğretim Programı ile kazandırılması hedeflenen teknik beceriler, evrensel yöntemlerin yanında Türk müziği çalgı eğitiminin geleneksel yöntemi olan usta-çırak ilişkisi (meşk) yöntemi ile desteklenmelidir. Sadece notanın icra edilmesi ile Türk müziğinin karakteristik özelliklerinin yansıtlamayacağı bilinmelidir. Bu programda kazanımlar gerçekleştirilirken öğrenci grubunun ilgileri, çevre özellikleri, ihtiyaçları, beklentileri ve hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınmalıdır.
- Seslendirilecek etüt ve eserlerin seçiminde, öğrencinin teknik düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır. Öğrencilere teknik düzeylerinin çok altında ve/veya çok üstünde görevler verilmemelidir.
- Ut çalgısının teknik özelliklerinin ve öğretim yaklaşımlarının gelişim aşamasında olduğu bilgisi öğrencilere verilmeli; bu konuda yayımlanmış tez, makale, kitap vb. literatür takibi önerilmelidir.
- Öğrenme - öğretme etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden de yararlanılmalıdır.
- Programın uygulanması sürecinde öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini aktif olarak kullanmalarına olanak sağlayacak etkinlik ve çalışmalara yer verilmelidir.
- Öğrencilerin kendi bilgi ve becerilerindeki eksiklikleri fark etmeleri ve bu eksiklikleri giderebilmeleri için bireysel hedefler belirlemeleri sağlanmalıdır.

- Öğrencilerin yeni bilgiler ile önceden öğrendiği bilgiler arasında bağlantılar kurmasına önem verilmelidir.
- Sanatsal etkinlikler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri amaçlandığından öğrencilerin her türlü sanatsal etkinliği takip etmelerine önem verilmelidir.
- Türk müzikisi icrasının temelinde her sazdan bir tane bulunur. Zira müsikimiz tek seslidir. Bu sebeple saz eğitimi genellikle bireysel düşünülür. Ancak birlikte çalabilmek oldukça önemlidir. Diğer sazlarla uyum olması gerektiği gibi günümüzdeki topluluklarda aynı sazdan birkaç tane bulunduğundan grup içi uyum da oldukça önem arz etmektedir. Öğrencilerin bireysel çalışmalarının yanı sıra, grup olarak da icra becerisi kazanmaları mutlaka sağlanmalıdır. Birlikte icrada amaç, gruptaki tüm öğrencilerin diğerlerini dinlemesi ve sazlarında müsikimize has ahengi yakalamasıdır. Böylece müzik perdelerin doğru icrasında entonasyon birliği sağlanırken zamanla öğrencilerin icra topluluklarına uyumu da sağlanabilir.
- Kazanımlarda verilen etütlerin yanı sıra saz eserleri (peşrev, saz semaisi, longa) ve sözlü eserler de verilmelidir. Bu çalışma sırasında farklı kaynaklardan elde edilmiş notalardan da faydalanılabilir. Bununla birlikte diğer müzik türlerinin formlarına uygun teknik beceri ve yorum sağlayabilen bestecilerin eserlerinin yanı sıra diğer müzik türlerinin repertuarından da faydalanılabilir.
- Tüm konular basitten zora doğru gitmektedir. Uygulanacak etüt ve eser icraları, öğrencilerin doğru üslup kazanabilmeleri amaçlandığından öğrencilerin açısından her zaman dikkatle takip edilmelidir. Eser seçiminde farklı dönemlere ait eserler kullanılırken Klasik Dönem bestecilerinin (Hamâmîzâde İsmâil Dede Efendi, İtrî ve Abdülkâdir-i Merâgî vb) eserlerine de aynı önemle yer verilmelidir. Öğretilecek eserin bestecisine, bestecinin yaşadığı döneme, tavrına, üslubuna ve benzeri özelliklerine dair pek çok bilgi verilmelidir.
- Konu ve kazanımlar öğretim programı sırasına göre işlenmelidir.
- Bireysel ve birlikte çalmanın önemine binaen etkinlikler entonasyon ve akort birliği için önem teşkil eder. Bu sebeple diğer sazlardan da faydalanılarak çalışma grupları oluşturulmalıdır. Öğrencilerin gelişim düzeyleri göz önünde bulundurularak dinletiler ve konserler ile öğrencilerin sahne tecrübesi edinmeleri sağlanmalıdır.
- Programda yer alan değerlerin yeri geldiğinde etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.

2.4. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

9. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
UDU TANIMA	13	18	12
UTTA SES ÜRETİMİ - I	16	63	44
ETÜT VE ESER İCRASI - I	18	63	44
TOPLAM	47	144	100

10. SINIF

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
UTTA SES ÜRETİMİ - II	2	12	17
TEKNİK ÇALIŞMALAR - I	6	18	25
ETÜT VE ESER İCRASI - II	15	42	58
TOPLAM	23	72	100

11. SINIF

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
UTTA SES ÜRETİMİ - III	2	20	14
TEKNİK ÇALIŞMALAR - II	6	40	28
ETÜT VE ESER İCRASI - III	21	84	58
TOPLAM	29	144	100

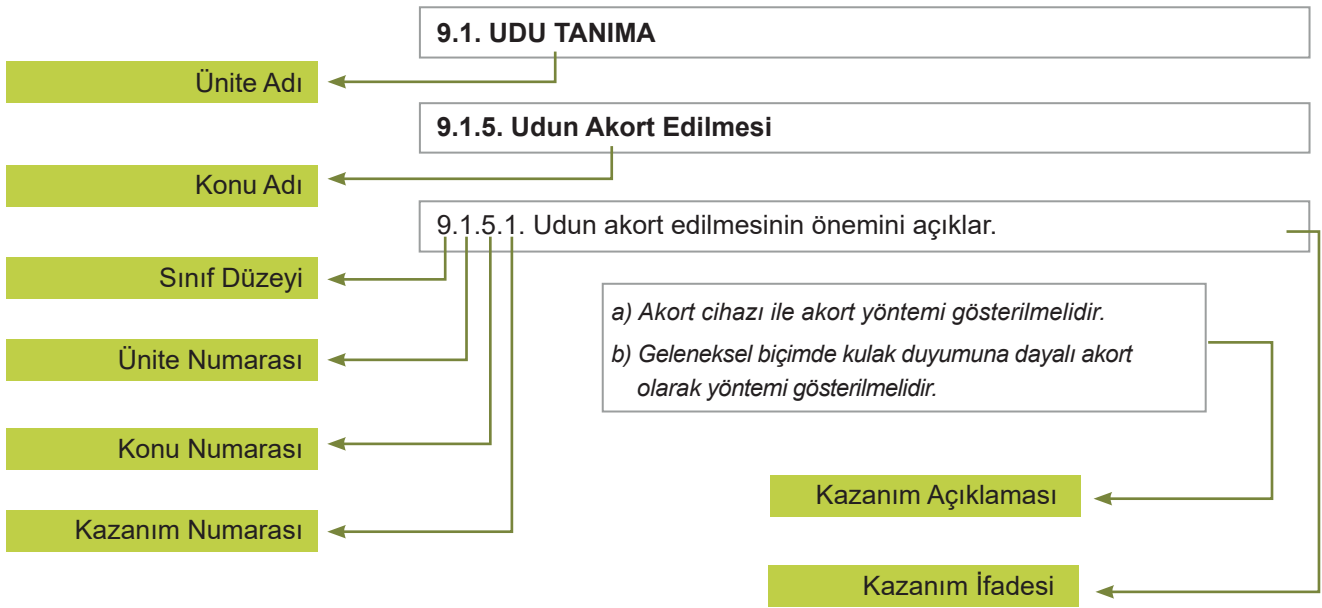
12. SINIF

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
TAKSİM	3	40	28
TEKNİK ÇALIŞMALAR - III	6	24	17
TRANSPOZİSYON (AKTARIM)	2	16	11
ETÜT VE ESER İCRASI - IV	21	64	44
TOPLAM	32	144	100

3. ÇALGI EĞİTİMİ UT DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda 9. sınıf düzeyinde üç, 10. sınıf düzeyinde üç, 11. sınıf düzeyinde üç, 12. sınıf düzeyinde dört ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1: Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9.1. UDU TANIMA

9.1.1. Udu Tarihçesi ve Müzik Kültürümüzdeki Yeri ve Önemi

- 9.1.1.1. Udu kökeni ve tarihçesi ile ilgili bilgileri açıklar.
- 9.1.1.2. Türklerin ut ile olan tarihî bağlarını açıklar.
- 9.1.1.3. Udu farklı müzik türlerinde kullanım biçimini açıklar.
- 9.1.1.4. Türk müziğinde udu kullanıldığı alanlara ilişkin örnekler verir.

9.1.2. Udu Yapısı

- 9.1.2.1. Udu oluşturan bölümleri açıklar.
- 9.1.2.2. Uta kullanılan telleri ve tellerin türlerini ayırt eder.
- 9.1.2.3. Geçmişten günümüze ut icrasında kullanılan farklı mızrap türlerini ayırt eder.

9.1.3. Ut İcrasında Vücudun Durumu

- 9.1.3.1. Ut icrasında doğru oturuş pozisyonunu gösterir.
- 9.1.3.2. Udu doğru tutuş pozisyonunu gösterir.
- 9.1.3.3. Ut icrasında doğru mızrap tutuşunu gösterir.

9.1.4. Uta Pozisyonlar ve Ana Kolonlar

- 9.1.4.1. Uta kullanılan pozisyonları açıklar.
- 9.1.4.2. Ut klavyesinde yer alan perdeleri gösterir.

9.1.5. Udu Akort Edilmesi

- 9.1.5.1. Udu akort edilmesinin önemini açıklar.
 - a) Akort cihazı ile akort yöntemi gösterilmelidir.
 - b) Geleneksel biçimde kulak duyumuna dayalı olarak akort yöntemi gösterilmelidir.

9.2. UTA SES ÜRETİMİ - I

9.2.1. Açık Tellerde Mızrap Çalışmaları

- 9.2.1.1. Mızrap hareketlerini gösteren simgeleri açıklar.
- 9.2.1.2. Açık telde üst mızrap vuruşlarını uygular.
- 9.2.1.3. Açık telde üst ve alt mızrap vuruşlarını uygular.
- 9.2.1.4. İki komşu telde üst ve alt mızrap vuruşlarını uygular.
- 9.2.1.5. Mızrap hareketlerini uygulayarak udu tellerinden dolgun ses üretir.

Gerdâniye, nevâ, düğâh, hüseyinî-aşiran, kaba bûselik ve kaba geveşt tellerinde mızrap vuruşlarını uygular.

9.2.2. II. Pozisyonda Ses Üretimi

- 9.2.2.1. II. Pozisyonda sol (gerdâniye) telinde birinci parmak ile la (muhayyer) perdesini uygular.
- 9.2.2.2. II. Pozisyonda sol (gerdâniye) telinde ikinci parmak ile si bemol (sümbüle), üçüncü parmak ile si (tiz bûselik) perdelerini uygular.

- 9.2.2.3. II. Pozisyonda re (nevâ) telinde birinci, ikinci ve üçüncü parmak ile mi (Hüseynî), fa (acem) fa diyez (mâhur) perdelerini uygular.
- 9.2.2.4. II. Pozisyonda la (dügâh) telinde birinci ve ikinci parmak ile si (bûselik), do (çargâh) perdelerini uygular.
- 9.2.2.5. II. Pozisyonda mi (hüseynî-aşiran) telinde birinci, ikinci ve üçüncü parmak ile fa diyez (geveşt), sol (rast), sol diyez (zîrgüle) perdelerini uygular.
- 9.2.2.6. II. Pozisyonda si (kaba bûselik) telinde birinci ve ikinci parmak ile do diyez (kaba hicaz), re (yegâh) perdelerini uygular.
- 9.2.2.7. II. Pozisyonda fa diyez (kaba geveşt) telinde birinci ve ikinci parmak ile sol diyez (kaba zîrgüle), la (kaba dügâh) perdelerini uygular.
- 9.2.2.8. II. Pozisyonda bûselik makamını oluşturan sesleri gösterir.
- 9.2.2.9. II. Pozisyonda bûselik makamını oluşturan sesleri uygular.
- 9.2.2.10. II. Pozisyonda mâhur makamını oluşturan sesleri gösterir.
- 9.2.2.11. II. Pozisyonda mâhur makamını oluşturan sesleri uygular.

9.3. ETÜT VE ESER İCRASI - I

9.3.1. Bûselik Makamı

- 9.3.1.1. Bûselik makamı dizisinde ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.1.2. Bûselik makamı dizisinde melodik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.1.3. Bûselik makamı dizisinde eser uygulamaları yapar.

9.3.2. Mâhur Makamı

- 9.3.2.1. Mâhur makamı dizisinde ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.2.2. Mâhur makamı dizisinde melodik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.2.3. Mâhur makamı dizisinde eser uygulamaları yapar.

9.3.3. Rast Makamı

- 9.3.3.1. Rast makamı dizisinde ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.3.2. Rast makamı dizisinde melodik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.3.3. Rast makamı dizisinde eser uygulamaları yapar.

9.3.4. Uşşak Makamı

- 9.3.4.1. Uşşak makamı dizisinde ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.4.2. Uşşak makamı dizisinde melodik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.4.3. Uşşak makamı dizisinde eser uygulamaları yapar.

9.3.5. Hüseynî Makamı

- 9.3.5.1. Hüseynî makamı dizisinde ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.5.2. Hüseynî makamı dizisinde melodik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.5.3. Hüseynî makamı dizisinde eser uygulamaları yapar.

9.3.6. Bayatî Makamı

- 9.3.6.1. Bayatî makamı dizisinde ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.6.2. Bayatî makamı dizisinde melodik etüt uygulamaları yapar.
- 9.3.6.3. Bayatî makamı dizisinde eser uygulamaları yapar.

10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

10.1. UTTA SES ÜRETİMİ - II

10.1.1. I. Pozisyonda Ses Üretimi

10.1.1.1. I. Pozisyonda sol el tutuşunu gösterir.

10.1.1.2. İcra esnasında II. ve I. pozisyon geçişlerini gösterir.

10.2. TEKNİK ÇALIŞMALAR - I

10.2.1. Vibrato Çalışmaları

10.2.1.1. Vibrato tekniğini açıklar.

10.2.1.2. Ut icrasında vibrato tekniğini uygular.

10.2.2. Legato Çalışmaları

10.2.2.1. Legato tekniğini açıklar.

10.2.2.2. Ut icrasında legato tekniğini uygular.

10.2.3. Staccato Çalışmaları

10.2.3.1. Staccato tekniğini açıklar.

10.2.3.2. Ut icrasında staccato tekniğini uygular.

10.3. ETÜT VE ESER İCRASI - II

10.3.1. Kürdî Makamında Etüt ve Eser İcrası

10.3.1.1. Kürdî makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

10.3.1.2. Kürdî makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

10.3.1.3. Kürdî makamında eser uygulamaları yapar.

10.3.2. Acem-kürdî Makamında Etüt ve Eser İcrası

10.3.2.1. Acem-kürdî makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

10.3.2.2. Acem-kürdî makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

10.3.2.3. Acem-kürdî makamında eser uygulamaları yapar.

10.3.3. Muhayyer-kürdî Makamında Etüt ve Eser İcrası

10.3.3.1. Muhayyer-kürdî makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

10.3.3.2. Muhayyer-kürdî makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

10.3.3.3. Muhayyer-kürdî makamında eser uygulamaları yapar.

10.3.4. Hicaz Makamında Etüt ve Eser İcrası

10.3.4.1. Hicaz makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

10.3.4.2. Hicaz makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

10.3.4.3. Hicaz makamında eser uygulamaları yapar.

10.3.5. Nihâvend Makamında Etüt ve Eser İcrası

10.3.5.1. Nihâvend makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

10.3.5.2. Nihâvend makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

10.3.5.3. Nihâvend makamında eser uygulamaları yapar.

11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11.1. UT TA SES ÜRETİMİ - III

11.1.1. III. pozisyonda Ses Üretimi

11.1.1.1. III. Pozisyonda sol el tutuşunu gösterir.

11.1.1.2. İcra esnasında I., II. ve III. pozisyonlar arası geçişleri gösterir.

11.2. TEKNİK ÇALIŞMALAR - II

11.2.1. Tremolo Çalışmaları

11.2.1.1. Tremolo tekniğini açıklar.

11.2.1.2. Ut icrasında tremolo tekniğini uygular.

11.2.2. Tril Çalışmaları

11.2.2.1. Tril tekniğini açıklar.

11.2.2.2. Ut icrasında tril tekniğini uygular.

11.2.3. Glissando Çalışmaları

11.2.3.1. Glissando tekniğini açıklar.

11.2.3.2. Ut icrasında glissando tekniğini uygular.

11.3. ETÜT VE ESER İCRASI - III

11.3.1. Acem-aşiran Makamı

11.3.1.1. Acem-aşiran makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

11.3.1.2. Acem-aşiran makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

11.3.1.3. Acem-aşiran makamında eser uygulamaları yapar.

11.3.2. Sultânîyegâh Makamı

11.3.2.1. Sultânîyegâh makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

11.3.2.2. Sultânîyegâh makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

11.3.2.3. Sultânîyegâh makamında eser uygulamaları yapar.

11.3.3. Ferahfezâ Makamı

11.3.3.1. Ferahfezâ makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

11.3.3.2. Ferahfezâ makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

11.3.3.3. Ferahfezâ makamında eser uygulamaları yapar.

11.3.4. Hicazkâr Makamı

11.3.4.1. Hicazkâr makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

11.3.4.2. Hicazkâr makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

11.3.4.3. Hicazkâr makamında eser uygulamaları yapar.

11.3.5. Kürdili-hicazkâr Makamı

11.3.5.1. Kürdili-hicazkâr makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

11.3.5.2. Kürdili-hicazkâr makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

11.3.5.3. Kürdili-hicazkâr makamında eser uygulamaları yapar.

11.3.6. Segâh Makamı

- 11.3.6.1. Segâh makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 11.3.6.2. Segâh makamında melodik etüt uygulamaları yapar.
- 11.3.6.3. Segâh makamında eser uygulamaları yapar.

11.3.7. Hüzzam Makamı

- 11.3.7.1. Hüzzam makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 11.3.7.2. Hüzzam makamında melodik etüt uygulamaları yapar.
- 11.3.7.3. Hüzzam makamında eser uygulamaları yapar.

12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

12.1. TAKSİM

12.1.1. Ut İcrasında Taksim

- 12.1.1.1. Taksim formunu açıklar.
- 12.1.1.2. Taksim formunun ritmik ve melodik yapısını açıklar.
- 12.1.1.3. Taksim formunun ritmik ve melodik yapısını uygular.

12.2. TEKNİK ÇALIŞMALAR - III

12.2.1. Ut İcrasında Süsleme Teknikleri

- 12.2.1.1. Ut icrasında süsleme tekniklerini açıklar.
- 12.2.1.2. Ut icrasında süsleme tekniklerini uygular.

12.2.2. Ut İcrasında Oktav ve Arpej Çalışmaları

- 12.2.2.1. Ut icrasında oktavı açıklar.
- 12.2.2.2. Ut icrasında oktav uygulamaları yapar.
- 12.2.2.3. Ut icrasında arpeji açıklar.
- 12.2.2.4. Ut icrasında arpej uygulamaları yapar.

12.3. TRANSPOZİSYON (AKTARIM)

12.3.1. Ut İcrasında Transpozisyon

- 12.3.1.1. Ut icrasında transpozisyonu açıklar.
- 12.3.1.2. Ut icrasında transpozisyon uygulamaları yapar.

12.4. ETÜT VE ESER İCRASI - IV

12.4.1. Eviç Makamı

- 12.4.1.1. Eviç makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 12.4.1.2. Eviç makamında melodik etüt uygulamaları yapar.
- 12.4.1.3. Eviç makamında eser uygulamaları yapar.

12.4.2. Sûzidil Makamı

- 12.4.2.1. Sûzidil makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 12.4.2.2. Sûzidil makamında melodik etüt uygulamaları yapar.
- 12.4.2.3. Sûzidil makamında eser uygulamaları yapar.

12.4.3. Şedaraban Makamı

- 12.4.3.1. Şedaraban makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 12.4.3.2. Şedaraban makamında melodik etüt uygulamaları yapar.
- 12.4.3.3. Şedaraban makamında eser uygulamaları yapar.

12.4.4. Neveser Makamı

- 12.4.4.1. Neveser makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.
- 12.4.4.2. Neveser makamında melodik etüt uygulamaları yapar.
- 12.4.4.3. Neveser makamında eser uygulamaları yapar.

12.4.5. Nikriz Makamı

12.4.5.1. Nikriz makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

12.4.5.2. Nikriz makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

12.4.5.3. Nikriz makamında eser uygulamaları yapar.

12.4.6. Sabâ Makamı

12.4.6.1. Sabâ makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

12.4.6.2. Sabâ makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

12.4.6.3. Sabâ makamında eser uygulamaları yapar.

12.4.7. Karcığar Makamı

12.4.7.1. Karcığar makamında ritmik etüt uygulamaları yapar.

12.4.7.2. Karcığar makamında melodik etüt uygulamaları yapar.

12.4.7.3. Karcığar makamında eser uygulamaları yapar.